

**Zarządzenie Nr 4/2013
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kamieniu Pomorskim
z dnia 19 lutego 2013 roku**

w sprawie wprowadzenia procedur kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiecie Kamieńskim

Na podstawie § 1 Zarządzenia Nr Or.120.41.2011 MG Starosty Kamieńskiego z dnia 24 listopada 2011 roku, którym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Kamieńskim oraz w związku z art. 76 ust. 4 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.), **zarządzam co następuje:**

§ 1. Wprowadzam do stosowania w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim procedury kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiecie Kamieńskim, stanowiące załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. Wykonanie Zarządzenia powierza się Zespołowi ds. pieczy zastępczej.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kamieniu Pomorskim

Krystyna Kłosowska

PROCEDURA

kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiecie Kamieńskim

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 149, poz. 887 z póź.zm.)

Ileć w dalszej części „Procedury kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka w Powiecie Kamieńskim” jest mowa o:

- a) **PCPR** - należy przez to rozumieć Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim;
- b) **Organizatorze** - należy przez to rozumieć pracowników Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Kamieńskim;
- c) **kandydacie** - należy przez to rozumieć osoby ubiegające się o ustanowienie ich rodziną zastępczą zawodowej i rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- d) **rodzina zastępcza** - należy przez to rozumieć rodzinę zastępczą zawodową i rodzinę zastępczą niezawodową oraz prowadzący rodzinny dom dziecka;

Kwalifikacja przebiega etapowo:

I etap – wstępna kwalifikacja – kończy się wydaniem skierowania na szkolenie;

II etap – szkolenie - kończy się wydaniem zaświadczenia kwalifikacyjnego;

III etap - przygotowanie rodziny zastępczej na przyjęcie dziecka;

IV etap – rodzina zastępcza zawodowa.

I etap:

1. **Zgłoszenie kandydatów** - osoby ubiegające się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej mogą zgłosić się do siedziby „PCPR”: osobiście, telefonicznie lub za pośrednictwem Internetu. Otrzymują wówczas zaproszenie na rozmowę wstępną, podczas której uzyskują ogólne informacje n.t. rodzinnej pieczy zastępczej.
2. **Wstępna rozmowa** - odbywa się w obecności co najmniej dwóch pracowników „PCPR”, którzy będą spotykali się z kandydatami w trakcie całej procedury. W trakcie spotkania pracownicy:
 - a) zapoznają się z kandydatami na rodziców zastępczych,
 - b) informują ich o obowiązujących procedurach oraz warunkach jakie winni spełniać kandydaci na rodzinę zastępczą,
 - c) przedstawiają wykaz wymaganych dokumentów,

- d) nakreślają specyfikę funkcjonowania rodziny zastępczej oraz uświadamiają problemy dziecka kierowanego do pieczy zastępczej i trudności w wypełnianiu funkcji rodzica zastępczego.
3. Warunkiem rozpoczęcia współpracy jest:
- a) **pisemny wniosek kandydatów** złożony do Organizatora wraz z uzasadnieniem stanowiący załącznik do niniejszej procedury;
 - b) wypełnienie przez nich otrzymanego **formularza zgłoszeniowego oraz** akceptacja procedur.
4. Kandydaci **posiadający** już **zaświadczenie kwalifikacyjne** potwierdzające ukończenie szkolenia (w innym Ośrodku), przedkładają stosowne dokumenty Organizatorowi. Organizator weryfikuje otrzymane dokumenty, uaktualnia dane dotyczące kandydatów. Pozytywnie zakończona kwalifikacja umożliwia kandydatom rozpoczęcie starań o dziecko.
5. W trakcie trwania wstępnej kwalifikacji kandydaci przedkładają Organizatorowi następujące **dokumenty**:
- a) zaświadczenie lekarskie - o stanie zdrowia ogólnego zawierające: *brak przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej*, **w uzasadnionych przypadkach Organizator może wymagać zaświadczeń od innych specjalistów wykluczających ograniczenia zdrowotne w opiece nad dzieckiem**,
 - b) zaświadczenie o dochodach,
 - c) akt małżeństwa,
 - d) oświadczenie kandydata o niekaralności,
 - e) oświadczenie kandydata, dotyczące sprawowania władzy rodzicielskiej,
 - f) referencje ze środowiska (szkoła/przedszkole/zakład pracy/lokalny samorząd)
 - g) życiorys indywidualny kandydata,
 - h) świadczenie o wyrażeniu zgody na udostępnienie danych osobowych na potrzeby Organizatora.
6. Z kandydatami na rodziców zastępczych przeprowadza się **wywiad pedagogiczny**. Wywiad prowadzi Organizator i dotyczy on m.in.:
- a) motywacji kandydatów przy podejmowaniu decyzji o utworzeniu rodziny zastępczej doświadczeń w opiece nad dziećmi.
- Rozmowa ma też na celu rozpoznanie predyspozycji wychowawczych i opiekuńczych rodziny oraz ich oczekiwania związanych z dzieckiem.
7. Kandydaci na rodziców zastępczych spotykają się z psychologiem Organizatora. Psycholog przeprowadza **badanie psychologiczne**, które pozwala określić: predyspozycje psychiczne i osobowościowe kandydatów oraz ich kompetencje wychowawcze.
8. Organizator, w celu bliższe poznanie kandydatów, odwiedza ich w domu. **Wizyta w domu** jest uzupełnieniem informacji o kandydatach w ich naturalnym środowisku rodzinnym. W trakcie wizyty kandydat wspólnie z Organizatorem wypełnia **kwestionariusz wywiadu**.
9. Uzupełnieniem informacji o kandydatach jest zasięgnięcie opinii w środowisku (zakład pracy/szkoła/przedszkole itp.)

10. **Wstępna kwalifikacja kandydatów na rodziców zastępczych.** Po zebraniu informacji oraz wymaganych dokumentów dotyczących kandydatów, uzyskują oni **akceptację Organizatora i skierowanie na szkolenie** dla przyszłych rodziców zastępczych (art. 43 ustawy)

II etap:

11. **Szkolenie kandydatów.** Uczestniczą w nich osoby, które zakończyły wstępną kwalifikację i uzyskały akceptację Organizatora wraz ze skierowaniem na szkolenie. Spotkania szkoleniowe odbywają się w grupie i są prowadzone metodą warsztatową. Termin pierwszego spotkania jest ustalony przez pracowników „PCPR”, o czym kandydaci są informowani. Terminy kolejnych spotkań, ustalane są wspólnie w grupach tematycznych.

Staż w pieczy zastępczej kandydaci ustalają indywidualnie.

Szkolenie kandydatów spokrewnionych z dzieckiem, można prowadzić według **indywidualnego planu** szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny i dziecka; w tym przypadku nie jest wymagane odbycie stażu.

12. **Kwalifikacja** - po zakończeniu szkolenia i uzyskania świadectwa, rozpoczyna się końcowa procedura kwalifikacyjna w/g kolejności:
- a) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego;
 - b) powołanie Komisji Kwalifikacyjnej;
 - c) przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego;
 - d) wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego.

III etap:

13. **Okres oczekiwania na dziecko.** Dane kandydatów, po zakwalifikowaniu, umieszczane są w Rejestrze Rodzin Zastępczych prowadzonym przez Organizatora. Kandydaci oczekują na propozycję ze strony Organizatora lub podejmują samodzielne działania zmierzające do stworzenia rodziny zastępczej.
14. **Przygotowanie rodziny zastępczej na przyjęcie dziecka.** Organizator przygotowuje rodzinę na przyjęcie dziecka przez:
- a) udzielenie szczegółowych informacji o dziecku i jego sytuacji rodzinnej,
 - b) przekazuje dokumentację dziecka (art.47 ustawy).
15. Przed umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej Organizator uaktualnia dane dotyczących kandydatów i występuje z zapytaniem o niekaralność.
16. Organizator umożliwiając **zapoznanie się z dzieckiem**, stwarza warunki do nawiązania relacji oraz budowania wzajemnej akceptacji. Właściwy dobór dziecka i rodziny umożliwia optymalne zaspokajanie potrzeb dziecka a także oczekiwań rodziców zastępczych
17. **Postępowanie sądowe:**
- a) Kandydaci na rodziców zastępczych składają wniosek o ustanowienie rodziny zastępczej wraz z wymaganą dokumentacją w sądzie rodzinnym.
 - b) Rodzinę zastępczą ustanawia sąd rodzinny, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka.
 - c) Jest możliwe umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej w trybie nagłym, na czas

toczącego się postępowania. Wnioskodawcą jest Organizator, który uzyskał zgodę rodziny na przyjęcie dziecka w w/w trybie

Kandydaci na każdym etapie postępowania sądowego, jak też po zakończeniu całej procedury sądowej, mają możliwość korzystania ze wsparcia pracowników „PCPR”

IV etap:

18. Rodzice zastępczy po 3 latach sprawowania opieki nad dzieckiem, na zasadach rodziny zastępczej niezawodowej, mogą ubiegać się o status rodziny **zastępczej zawodowej**.
19. Okres, o którym mowa w pkt 18 może zostać skrócony w uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy kandydaci posiadają wyższe wykształcenie na preferowanych kierunkach: psychologia, pedagogika, praca socjalna oraz kilkuletnie doświadczenie zawodowe w pracy z dziećmi i młodzieżą w placówce oświatowych lub pomocy społecznej.
20. Kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową składają wniosek do Organizatora z uzasadnieniem swojej decyzji.
21. Organizator po rozpoznaniu sprawy kieruje kandydatów na **szkolenie uzupełniające**.
22. Szkolenie uzupełniające obejmuje program dotyczący specyfiki rodziny zawodowej; uwzględnia opiekę i wychowanie: niemowląt, dzieci niepełnosprawnych i młodzieży, która stwarza problemy wychowawcze i jest w konflikcie z prawem.
23. Kandydaci, po 3 latach stażu jako rodzina zastępcza niezawodowa z dokumentem potwierdzającym ukończenie szkolenia uzupełniającego zgłaszają się do Organizatora z prośbą o zaopiniowanie ich wniosku.
24. Kandydaci składają w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim wniosek o ustanowienie ich rodziną zastępczą zawodową wraz z dokumentacją potwierdzającą ich kwalifikacje oraz opinią koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
25. Starosta zawiera umowę z rodziną na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.
26. Limit rodzin zastępczych zawodowych określa POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kamieniu Pomorskim

Krystyna Kłosowska